

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1. Суть педагогічного досвіду.....	5
2. Критерії (ознаки) передового педагогічного досвіду.....	10
3. Види передового педагогічного досвіду	11
4. Рівні вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду	12
5. Етапи вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду	13
6. Шляхи поширення передового педагогічного досвіду	19
7. Опис матеріалів узагальненого педагогічного досвіду.....	22
ПІСЛЯМОВА.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
ДОДАТКИ.....	32

ПЕРЕДМОВА

Динамізм, як визначальна риса сучасності, зростання соціальної ролі особистості, гуманізація та демократизація суспільства, інтелектуалізація праці, швидка зміна технологій в усіх сферах життя – усе це потребує створення таких умов, за яких українці стали б нацією, яка постійно навчається.

Одним із пріоритетних завдань системи освіти сучасності є істотне поліпшення методичної роботи в закладах освіти. Успіхи навчання й виховання здобувачів значною мірою залежать від уміння керівників закладів освіти організувати та спрямувати роботу педагогів на інтенсивне впровадження в практику нових прогресивних педагогічних ідей, технологій освіти, досягнень сучасної педагогічної науки та практики.

Створення актуальної дієвої системи вивчення й упровадження новітніх досягнень науки та педагогічної практики в освітній процес є одним із найголовніших завдань методичної та організаційної роботи керівників закладів освіти.

У сучасній освіті змінюються технології освітньої діяльності, основу і зміст таких процесів становить інноваційна діяльність, суть якої полягає в оновленні педагогічного процесу, внесенні новоутворень у традиційну систему, що передбачає найвищий ступінь педагогічної творчості. Суб'єктом, носієм інноваційного процесу є насамперед педагог-новатор, передовий педагогічний досвід якого вивчається. Узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду залишаються актуальними для тих, хто працює в освітній галузі.

1. Суть педагогічного досвіду

Досвід – це така назва, яку кожен дає своїм помилкам.

Оскар Уайльд

Важливим елементом загальної культури педагога, що втілює у собі знання, вміння, навички та індивідуальні риси його особистості, є його педагогічний досвід. Він розвивається, збагачується протягом усієї діяльності педагога, що зумовлено постійними змінами у практичній педагогічній діяльності, освітніх надбаннях педагога. У процесі педагогічної діяльності досвід осмислюється, оновлюється, активізує розвиток педагогічної майстерності, вивчення досвіду колег та порівняння його з власним досвідом [9].

Теорія й методика освоєння передового педагогічного досвіду оперує, поряд із загально педагогічними поняттями, й специфічними поняттями: «педагогічний досвід», «передовий педагогічний досвід», «новаторський педагогічний досвід», «освоєння передового досвіду». Вони дають можливість зрозуміти природу передового досвіду, досягнути процес його вивчення, узагальнення та впровадження [6].

Педагогічний досвід – це сукупність знань і навичок, професійних компетенцій, набутих на основі й у процесі безпосередньої педагогічної діяльності, що збагачують практику навчання й виховання, слугують розвитку психолого-педагогічної думки та є найбільш надійним і достовірним критерієм істинності вироблених педагогікою теоретичних положень, принципів, правил, методів навчання й виховання та організаційних форм освітнього процесу.

Педагогічний досвід – сукупність знань, умінь і навичок, набутих педагогом у процесі практичної навчальної та виховної роботи [3].

За Юрієм Бабанським, педагогічний досвід – це практика діяльності людини та її результат, що виявляє рівень опанування об'єктивними закономірностями. Науковець зазначає, що **передовий педагогічний досвід** (далі – ППД) проектує актуальні соціальні вимоги сучасного суспільства; пов'язаний із підвищеною активністю діяльності педагогів у порівнянні з типовим рівнем; забезпечує стійке, найефективніше розв'язання освітніх завдань порівняно з масовою практикою; забезпечує якісне їх вирішення; характеризується раціональнішим, оптимальним з точки зору затрат, зусиль і засобів розв'язанням освітніх завдань; в його основу покладено педагогічні принципи навчання і виховання; містить елементи новизни у змісті, формах або методах вирішення освітніх завдань [2].

Передовий педагогічний досвід роботи – це такий досвід, який забезпечує вищу результативність педагогічної праці порівняно зі звичайним досвідом роботи через упровадження науково-обґрунтованих технологій.

У деякій педагогічній літературі простежується синонімічний термін «перспективний педагогічний досвід». Л. Я. Набока зазначає, що **перспективний педагогічний досвід** – це система творчої, оптимальної, повторювальної діяльності педагога з елементами новизни, що дає високі та стійкі результати в розвитку, навчанні та вихованні здобувачів освіти.

Новаторство – це складова частина передового педагогічного досвіду, його основа. Не кожна форма роботи, навіть успішна, є передовим досвідом і не кожне новаторство – передовий досвід [7].

Новаторський педагогічний досвід – це педагогічні ідеї, що виходять за межі існуючих нормативів і сприяють створенню нових педагогічних систем і технологій (А. Цирульников).

Новаторський досвід виростає з передового, між ними є глибокий діалектичний зв'язок але вони не тотожні. Новаторський досвід – складова передового педагогічного досвіду, що вирізняється новизною (чи відносною новизною) методики, конфліктністю щодо загальних уявлень, способом опису, способом поширення і здебільшого наявністю послідовників, повторенням конкретних знахідок із наближенням до результатів, які отримує новатор [6].

В. Панова пояснює: новатори – це викладачі, майстерність яких є своєрідним втіленням ідеалу, педагогікою як мистецтвом в дії. Повністю скопіювати та відтворити ідеї новаторів неможливо, проте вже перевірені та відпрацьовані прийоми роботи допоможуть знайти власні шляхи вирішення завдань та досягнення успіху.

Освоєння передового досвіду – це комплекс дій педагога, що мають на меті всебічне вивчення змісту досвіду, з'ясування його суті, вироблення практичних умінь використання нового на рівні творчого перетворення передових ідей у власний досвід [6]. Освоєння ППД передбачає його виявлення, вивчення й узагальнення та поширення.

Вчасне та систематичне **виявлення** кращого досвіду є надзвичайно важливим. Виявлення ППД – дуже непросте завдання. Передовий досвід вирізняється відносністю: передовий досвід учорашнього дня – завтра може застаріти; для одних педагогів це передовий досвід, а для інших – пройдений етап; в одних умовах передове, в інших – не має цінності.

Тому передовий досвід потребує експертизи: вивчення, аналізу й оцінки, тривалої перевірки, оцінювання з погляду досягнень сучасної науки та практики.

Передовий досвід може бути виявленим як в діяльності педагогічних працівників свого закладу освіти, так і в інших закладах освіти. Носіями передового педагогічного досвіду

можуть бути окремі педагогічні працівники, групи чи колективи, адміністрація закладів освіти.

Вивчення ППД – комплекс дій, що спрямовані на ознайомлення з об'єктом досвіду, порівняння його ідей із існуючими здобутками педагогічної науки для визначення ступеню новизни досвіду, ідентифікація досвіду як передового, з'ясування педагогічних умов, що забезпечують його результативність та накопичення емпіричного матеріалу.

Педагогічний досвід – це своєрідний підсумок роботи педагогічного працівника за досить тривалий період часу. Можливо навіть більший за термін між атестаціями. Він має бути відомим в закладі освіти й сприйматися педагогічним колективом [5].

Узагальнення ППД – виведення і формулювання основних ідей, на яких побудовано конкретний досвід; обґрунтування правомірності, продуктивності і перспективності цих ідей; розкриття умов, при яких можлива їх реалізація; виявлення об'єктивних закономірностей, вимог, правил відтворення, творчого використання і розвитку конкретного досвіду [3].

Поширення ППД – це комплекс заходів, достатніх за обсягом та змістом, що забезпечують наступність передового педагогічного досвіду, його впровадження в масову практику [3].

Творче використання передового досвіду педагогічними працівниками підносить на вищий рівень усю систему освіти, сприяє натхненній праці педагогів. Тому вивчення, узагальнення, поширення передового педагогічного досвіду має перебувати в центрі уваги кожного закладу освіти.

Вивчати досягнення кращих майстрів-новаторів, запроваджувати їх у практику – одне з головних завдань творчого педагога у цілому й викладачів Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської

обласної ради (далі – Академія) та її структурних підрозділів (Балаклійський, Красноградський та Харківський педагогічні фахові коледжі Академії (далі – Коледжі).

Одним із напрямів у роботі Науково-методичного відділу Академії є ознайомлення молодих фахівців із кращим досвідом педагогічної науки, методикою узагальнення власного педагогічного досвіду.

Відповідно до «Типового положення про атестацію педагогічних працівників» педагогічні звання присвоюються педагогічним працівникам, які досягли високого професіоналізму в роботі, здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів, систематично використовують передовий педагогічний досвід, беруть активну участь у його поширенні, надають практичну допомогу колегам [8].

У Листі Ради директорів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації директорам вищих навчальних закладів та головам обласних методичних об'єднань викладачів рекомендовано керуватися зазначеними в ньому положеннями для забезпечення єдності підходів та вимог до здійснення процедури узагальнення досвіду [5].

Отже, передовий педагогічний досвід є результатом творчого підходу до розв'язання педагогічних завдань. Суть творчого процесу полягає в реорганізації досвіду й формування на його основі нових комбінацій. Справжнім творцем є той, хто своїми діями досягає чогось нового, цінного, причому цінність може визначатися саме новизною.

2. Критерії (ознаки) передового педагогічного досвіду

Для оцінювання педагогічного досвіду доцільно застосовувати **основні критерії**:

Актуальність і перспективність – це відповідність провідним тенденціям розвитку сучасної освіти, національної школи, досягненням педагогіки та методики викладання, освітнім потребам регіону, це можливість відтворення конструктивної ідеї досвіду іншими педагогами (або колективами).

Новизна та прогресивність упровадження нових, оригінальних елементів в організацію педагогічного процесу, ефективне застосування прогресивних моделей організації навчання, виховання, розвитку особистості до відкриття нових форм, методів, способів педагогічної діяльності з виходом за межі відомого в науці.

Результативність і дієвість – передбачає стабільно високий реальний рівень розвитку, освіченості, суттєві позитивні зрушення щодо рівня вихованості здобувачів, сформованість громадянських, полікультурних, мовних, комунікативних компетенцій.

Стабільність і повторювальність – це підтвердження ефективного досвіду за деякої зміни умов, а також відносна незмінюваність результатів протягом тривалого часу; наявність у досвіді тенденцій до саморозвитку; перевірка досвіду на практиці іншими педагогами.

Психолого-педагогічна відповідність вимогам педагогіки сьогодення.

3. Види передового педагогічного досвіду

За змістом, значенням та характером передовий педагогічний досвід поділяють на **два види**:

- **раціоналізаторський** (зразковий, відтворювальний, репродуктивний) досвід, що характеризується творчим застосуванням відомих ідей, комбінуванням і оптимальним поєднанням відомих та нових форм і методів роботи, що забезпечують високі результати в освітньому процесі та керівництві;

- **новаторський** (творчий) досвід, що характеризується оригінальністю, новизною, сучасними педагогічними ідеями, реалізація яких сприяє значному розвитку педагогічної теорії та практики. Це простежується в нових системах педагогічної діяльності, в нових оригінальних формах, методах, прийомах навчання та виховання.

Новаторський досвід може з'явитися як результат творчості педагогів-новаторів чи в результаті дослідження або проведеного експерименту.

Передовий досвід – це те, що можна передати, використати в роботі інших педагогів. Новаторство не завжди можна передати. Є й індивідуальна творчість, яка дає високі результати в одного педагога, але інші так працювати не зможуть [7].

«...Це все одно, що спитати у великого художника, як йому вдається писати такі чудові пейзажі? Він розповість, як писав натуру, по що думав, що відчував, як створював ескізи, як змішував фарби... Всім усе зрозуміло. Але інший художник так не напише, хоч буде повторювати все, що робив майстер. Так і в педагогічній практиці: механічно ідентично перейняти не можна. Але вироблені видатними педагогами прийоми допоможуть знайти свої підходи до вирішення тієї ж проблеми та досягти успіху.

Василь Олександрович Сухомлинський проводив уроки мислення. Учні сиділи і думали. Їх обличчя зосереджені, вони заглиблені в пошук. Але хіба хтось, крім В. Сухомлинського, зможе це зробити? Хто зможе повторити А. Макаренка? Хіба є інший С. Шацький чи інший м. Гудзик? Це люди неповторні! Але в їх методах, прийомах є елементи доступні всім, більше того, є щось спільне, що збагатило педагогіку як науку і стало здобутком усіх».

4. Рівні вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду

У практичній діяльності перспективний педагогічний досвід може виявлятися на різних рівнях:

1. Загальна система роботи викладача, тобто сукупність методів і прийомів, що визначають стиль роботи в цілому.

2. Досвід, характерний тільки для певного аспекту роботи (конкретне питання освітнього процесу).

3. Елементи перспективного досвіду. Відсутня новаторська система роботи, але викладач використовує оригінальні й ефективні прийоми та способи навчання та виховання, які варто наслідувати.

Залежно від того, ким узагальнюється досвід, його вивчення, узагальнення сторонніми особами умовно поділяють на три рівні:

Практичний рівень. Він здійснюється на рівні закладу кафедрами (цикловими комісіями), самими педагогами.

Узагальнення містить опис системи дій працівника, дані про результативність роботи, визначаються переваги і позитивні наслідки, до яких приведе використання узагальненого досвіду.

Методичний рівень. Коли узагальнення здійснюється методистами закладу, обласних інститутів підвищення кваліфікації.

У цьому випадку крім зазначеного вище, виділяються основні ідеї передового досвіду, дається характеристика умов, які сприяють досягненню оптимальних результатів, указується на труднощі, з якими може зустрітись послідовник досвіду, а також даються методичні поради щодо його використання.

Науковий рівень. На цьому рівні досвід узагальнюється науковими працівниками та досвідченими методистами. Узагальнення не лише містить ті положення, що характеризуються на практичному та методичному рівнях узагальнення, також воно містить теоретичний аналіз фактів, що лежать в основі досвіду, розкриває новизну й значення досвіду для розвитку педагогічної теорії, визначає роль і місце досвіду в практиці.

5. Етапи вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду

Щоб ППД став педагогічним надбанням, його необхідно виявити, вивчити та узагальнити й поширити. Для глибокого і детального вивчення педагогічного досвіду ця робота проводиться протягом одного-двох років (принаймні один рік).

Процес вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду складається з трьох, певною мірою, самостійних **етапів**, а саме:

1. Виявлення досвіду й оцінювання його як передового.
2. Вивчення, поетапне узагальнення та опис досвіду.
3. Поширення та запровадження досвіду.

Етап виявлення досвіду є надзвичайно важливим. Найчастіше досвід виявляється випадково: під час переглядів робіт педагога, перевірок, виступів на нарадах, зборах, методичних об'єднаннях, педпрактиці, педагогічних

читаннях тощо. ППД виявляється з-поміж маси позитивних педагогічних здобутків за допомогою критеріїв, наведених у пункті 2 «Критерії передового педагогічного досвіду», що засвідчують ефективність того чи іншого нововведення.

Центром виявлення перспективного досвіду в Академії та Коледжах є кафедри та циклові комісії, Навчально-методичний відділ. Виявлення перспективного досвіду може статися під час вивчення стану викладання дисциплін завідувачем кафедри (головою циклової комісії), вивчення рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти, на різних педагогічних зборах, засіданнях, де відбувається спілкування, обговорення актуальних педагогічних питань тощо.

При виявленні та діагностиці (аналізі, оцінюванні) передового досвіду (змісту, методів, прийомів роботи педагога) використовуються:

- спостереження, відвідування навчальних занять та позааудиторних заходів (цілеспрямоване сприйняття педагогічного процесу);

- методи опитувальної діагностики: бесіди з педагогом, анкетування, тестування, контрольні роботи для здобувачів освіти, соціометричні методики, метод експертних оцінок;

- вивчення й аналіз документації (наказів і протоколів, планів навчальних занять і заходів, звітів, доповідей, методичних розробок, дидактичних матеріалів);

- вивчення й оцінювання особистісних якостей, ставлення педагога до фахової діяльності, вивчення результатів діяльності педагога та здобувачів освіти.

Для **вивчення та узагальнення** передового педагогічного досвіду використовують весь комплекс методів науково-педагогічного дослідження (емпіричні та теоретичні методи дослідження).

Задля забезпечення ефективності процесу вивчення й узагальнення перспективного педагогічного досвіду слід упроваджувати такі етапи роботи:

Підготовчий етап вивчення та узагальнення передбачає:

- визначення педагогічної проблеми (її актуальність, відповідність досягненням психолого-педагогічної науки і тощо);
- вибір об'єкта вивчення: збирання конкретних даних про автора досвіду (система управлінської або педагогічної діяльності, її результативність, зокрема щодо досвіду навчальних досягнень);
- затвердження плану вивчення та узагальнення досвіду роботи педагогічного працівника;
- підвищення науково-педагогічної та методичної компетентності педагогічних працівників, які безпосередньо вивчатимуть та узагальнюватимуть власний або досвід інших педагогів за його проблемою (семінари, самоосвіта).

Етап безпосереднього вивчення досвіду передбачає:

- вивчення системи творчої діяльності носія досвіду за складеним планом;
- уточнення й поглиблення висновків про суть досвіду, корекція та самокорекція окремих ланок досвіду, надання допомоги в його моделюванні;
- аналіз результативності досвіду (проведення контрольних робіт, тестування, тематичного опитування здобувачів освіти, використання результатів екзаменів тощо);
- класифікація досягнень педагога на типові, характерні та випадкові, систематизація емпіричних матеріалів та їх узагальнення.

Етап узагальнення досвіду передбачає:

- опис педагогічних явищ, що об'єктивно розкривають зміст досвіду відповідно до його провідної ідеї та мети вивчення;
- обґрунтування гіпотези, що пояснює причини успіху, цінності досвіду;
- пояснення шляхів подолання в названому досвіді труднощів, суперечностей масової педагогічної практики;
- визначення доцільних форм змістовно-методичних й організаційно-методичних заходів щодо поширення досвіду;
- організація роз'яснення суті та значення досвіду, його конструктивності й можливості застосування в масовій педагогічній практиці.

Вивчення ППД може мати монографічний характер, коли вивчається та узагальнюється вся система роботи педагога чи система роботи всього закладу освіти.

Частіше передовий досвід вивчається тематично або проблемно, коли об'єктом вивчення стає якась проблема, а не вся система роботи, як от: розвиток творчих здібностей здобувачів освіти, виховання на народних традиціях тощо.

Вивчення передового досвіду та його узагальнення передбачає вивчення суперечностей, на розв'язання яких був спрямований пошук авторів передового досвіду. Наприклад, як організувати роботу, щоб забезпечити одержання всіма здобувачами повноцінних знань; якою має бути система виховання, щоб забезпечити формування у здобувачів освіти загальнолюдських цінностей тощо.

У вивченні досвіду важливий не тільки результат, але й увесь процес його створення (творча лабораторія вчителя). Тому бажано проводити довгострокові спостереження. Цією роботою займаються самі носії досвіду, заклади освіти,

працівники науково-дослідних, науково-методичних, навчальних та адміністративних установ системи освіти.

Для вивчення та узагальнення педагогічного досвіду в Академії та її структурних підрозділах кафедра (циклова комісія) створює творчу групу педагогів, яка складає план роботи. За умови узагальнення власного досвіду педагог працює за таким же планом. Орієнтовний план вивчення та узагальнення педагогічного досвіду вміщено у Додатку А.

Творча група під час вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду реалізує низку завдань, як-от:

- **вирішення організаційних питань** – що та коли слід зробити кожному члену творчої групи, готуючись до вивчення та узагальнення досвіду. Наприклад, опрацювати: рекомендовану літературу з проблеми досвіду; фактичний матеріал (розробки планів-конспектів занять, зразки дидактичного матеріалу, доповіді, статті, виступи викладача);

- **проведення роботи з автором досвіду:** з викладачем планується обговорення літератури з визначеної проблеми, консультації щодо корекції досвіду; систематизації, узагальнення роботи, до підготовки доповіді, статті тощо;

- **опис технології досвіду** – розкриття характерних для автора форм, методів, прийомів організації навчально-пізнавальної діяльності, основних педагогічних або управлінських операцій, способів удосконалення того чи іншого виду діяльності. Бажано виокремити, які оригінальні прийоми і методи використовуються, які з них нові, створені власне автором досвіду, як їх застосування впливає на розвиток здобувачів освіти. Опис системи конкретних дій автора досвіду бажано супроводити наведенням яскравих прикладів, переконливою ілюстрацією переваг виучуваного досвіду. При цьому необхідно встановити зв'язок між метою даної діяльності,

засобами її досягнення та здобутими результатами;

Важливо накопичити фактичний матеріал. Факти – основний матеріал для будь-якого дослідження. Без них не можна зробити висновки, узагальнення. Для накопичення різноманітного достатнього фактичного матеріалу рекомендується: проводити спостереження, бесіди (з педагогом та здобувачами); вивчати документацію, продукти діяльності здобувачів освіти, проводити педагогічний експеримент, контрольні зрізи навчальних досягнень.

● **систематизація й узагальнення зібраних матеріалів** – передбачає обговорення узагальнених матеріалів на засіданні кафедри (циклової комісії), рецензування їх науковцями, практичними педагогічними працівниками закладів освіти;

● **поширення вивченого досвіду** – полягає в плануванні заходів поширення досвіду (де і коли він буде презентуватися: на засіданнях інших кафедр (циклових комісіях), науково-методичній раді, ученій раді, науково-практичних конференціях, педагогічних читаннях, експонуватися на педагогічних виставках тощо).

У Додатку Б подано Пам'ятку фахівцеві, який описує передовий педагогічний досвід.

Етап **поширення та запровадження ППД** детальніше описано в пункті 6 «Шляхи поширення передового педагогічного досвіду».

Результати вивченого та узагальненого досвіду оформляються у вигляді Матеріалів узагальненого педагогічного досвіду роботи, що зберігаються у Науково-методичному відділі Академії і заносяться до картотеки досвіду, репозиторію бібліотеки Академії.

6. Шляхи поширення передового педагогічного досвіду

Вивчений та узагальнений досвід має стати надбанням педагогічної громадськості, тому пропаганда й робота по його поширенню та впровадженню в педагогічну практику має важливе значення.

Існують різні шляхи поширення передового досвіду. Назвемо деякі з них:

- **висвітлення в друкованих працях:** монографіях, підручниках, посібниках, брошурах, газетах та журналах, методичних посібниках, рекомендаціях та вказівках, інформаційних збірниках, тезах, статтях, пропаганда через серії науково-популярних видань, через спеціальні видання (матеріали оформлюють відповідно до вимог редакції);

- **участь у конкурсах фахової майстерності**, наприклад: Всеукраїнський конкурс «Педагогічний ОСКАР» та інше (Ознайомитися з Положенням про Всеукраїнський конкурс «Педагогічний ОСКАР – 2021» можна в Додатку В.);

- **виступи** на засіданнях методичних об'єднань, учених чи педагогічних радах, методичних нарадах, педагогічних читаннях, науково-практичних конференціях, проблемно-тематичних семінарах, на курсах;

- **проведення занять** у Школі викладача-початківця Академії, наставництво над викладачами-початківцями (проведення занять в Школі оформлюються у вигляді конспекту заняття (Додаток Г) та програми заняття (Додаток Д);

- **висвітлення ідей та здобутків передового досвіду через ЗМІ, соціальні мережі, блоги, вебсайти;**

• проведення **майстер-класів**, як методу навчання та конкретного заняття із вдосконалення практичної майстерності та **тренінгів**, як навчання, що опирається на досвід та допускає, що присутні, окрім отримання нової інформації, мають можливість відразу використовувати її на практиці, виробляючи нові навички; організація **воркшопів** як навчальних заходів, на яких учасники отримують знання самостійно. Дослівний переклад терміну – «робоча майстерня». Основні відмінності воркшопа від заходів іншого типу – висока інтенсивність групової взаємодії, активність і самостійність учасників, актуальний досвід й особисте переживання. Експерт, ведучий, керівник воркшопа допомагає учасникам визначити мету, завдання високопродуктивної майстерні, підбирає методи та прийоми для активного дослідження. Учасники використовують особистий досвід і професійні знання та вміння, наявні в них із теми воркшопа. Вони діляться ними з іншими учасниками заходу. Ведучий уміло контролює процес, спрямовує діяльність групи (конспекти проведення укладаються за аналогією зразків в Додатках Г і Д);

• **впровадження** результатів педагогічного досвіду в практику освітнього процесу передбачає оволодіння педагогічними працівниками закладів освіти результатами нових педагогічних досліджень, розробленими на їх основі практичними рекомендаціями та методикою їх застосування. Втілити ідеї педагогічної науки в практику діяльності можуть як окремих педагог (викладач навчальної дисципліни, куратор або наставник групи, вихователь, керівник закладу освіти), так і їх група (методичне об'єднання), педагогічний колектив.

Етапи впровадження конкретних досягнень:

- підготовка науково-методичних рекомендацій та розроблення необхідної документації для педагогічних працівників;

- проведення інструктивно-методичних нарад з керівництвом закладу освіти педагогічним активом, розподіл функцій між ними;

- надання оперативної допомоги адміністрації закладу освіти у плануванні й проведенні методичного навчання та самоосвіти педагогів з досліджуваного питання;

- чітке визначення етапів впровадження і пов'язаного з ним методичного навчання;

- проектування заходів морально-психологічного стимулювання всіх учасників;

- оперативний контроль за впровадженням, виявлення типових труднощів і недоліків, внесення коректив до методичних матеріалів, змісту методичного навчання, темпу й етапів впровадження;

- аналіз результатів впровадження наприкінці навчального року та проектування подальшої роботи над темою [9].

Для затвердження матеріалів узагальненого педагогічного досвіду роботи на засіданні Науково-методичної ради Академії потрібно представити не менше 2 актів про впровадження педагогічного досвіду в освітній процес (зразки актів вміщено в Додатку Е).

Затвердження матеріалів ППД – обов'язкова умова для розгляду атестаційною комісією можливості присвоєння автору досвіду педагогічного звання «викладач-методист».

7. Опис матеріалів узагальненого педагогічного досвіду

Опис педагогічного досвіду являє собою подання інформації, яку було зібрано в процесі вивчення досвіду, у вигляді Матеріалів узагальненого педагогічного досвіду.

Опис оформлюється друкованим шрифтом комп'ютерного набору на одному боці аркуша білого паперу форматом А4 через півтора міжрядкових інтервали. Шрифт 14 пт Times New Roman. Текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: верхнє і нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм. Вирівнювання тексту по ширині рядка. Абзац 1,25 мм. Сторінки нумеруються внизу аркуша, по центру.

Структура опису:

- титульна сторінка;
- зміст;
- персоналія автора досвіду;
- інформаційний блок;
- власне опис досвіду;
- додатки.

Вимоги до (структурних елементів опису) змісту опису

Титульна сторінка містить:

- надзаголовкові дані (найменування організації, від імені чи за участю якої випущено видання), шрифт 12 пт;
- відомості про автора (прізвище, ініціали), шрифт 14 пт;
- назва видання, великими (прописними) літерами, шрифт 16-20 пт;
- підзаголовкові дані (вид видання), шрифт 14 пт;
- вхідні дані (місто, назва видавництва, рік), шрифт 12 пт.

Зразок оформлення титульної сторінки розміщено у Додатку Ж.

Зворотний титульної сторінки:

- шифр зберігання видання, шрифт 10-12 пт;
- відомості про автора, редакторів, рецензентів, шрифт 12 пт;
- макет анотованої каталожної картки, шрифт 10-12 пт;
- анотація (5-7 рядків про роботу, призначення);
- знак «Охороно авторського права».

Зразок оформлення звороту титульної сторінки розміщено у Додатку И.

Кінцева титульна сторінка містить назву виду видання, прізвище, ім'я, по-батькові автора, тему досвіду.

Зразок оформлення у Додатку К.

Зміст подається на початку роботи і містить найменування і номери початкових сторінок усіх розділів й підрозділів, зокрема: вступу, опису досвіду, використаних джерел, додатків (за необхідності). Заголовки структурних частин опису друкуються великими (прописними) літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують меншими літерами з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.. Зразок оформлення змісту представлено в Додатку Л).

Персоналія автора досвіду вміщує кольорову світлину автора досвіду (може представляти собою як портрет, так і жанрове фото за розміром не менше 15x10см) та інформацію про нього. Фотографія розміщується по центру аркуша. Інформаційна частина заповнюється за зразком з Додатку М.

Інформаційний блок досвіду.

- **план** вивчення та узагальнення педагогічного досвіду.

Зразок оформлення вміщено в Додатку А;

- **інформаційна картка** досвіду містить інформацію про тему досвіду, назву закладу, де він вивчався та узагальнювався, його автора, анотацію, форму узагальнення, ким вивчався, де впроваджувався в освітній процес, місце знаходження. Зразок оформлення представлено в Додатку Н;

- **представлення** досвіду (опис творчих пошуків, педагогічної діяльності та досягнень викладача, успіхів та перемог здобувачів освіти під керівництвом педагога, друковані видання автора з теми досвіду). Зразок представлено в Додатку П.

- **рецензії** на роботу має бути 2 (один внутрішній та один зовнішній рецензенти). Вимоги до рецензії на опис передового педагогічного досвіду вміщено в Додатку Р.

- **акти** про впровадження результатів педагогічного досвіду в практику освітнього процесу. Зразки представлено в Додатку Е.

- **витяг з протоколу** засідання кафедри (циклової комісії) про затвердження складу творчої групи;

- витяг з протоколу засідання кафедри (циклової комісії) про затвердження Плану вивчення та узагальнення педагогічного досвіду;

- витяг з протоколу засідання Науково-методичної ради факультету або Коледжу про затвердження Плану вивчення та узагальнення педагогічного досвіду;

- витяг з протоколу засідання кафедри (циклової комісії) про результати вивчення та узагальнення педагогічного досвіду;

- витяги з протоколу засідання кафедри (циклової комісії) про обговорення навчальних занять та проведення позааудиторних заходів, про творчий звіт викладача;

- витяг з протоколу засідання кафедри (циклової комісії) про готовність до атестації;

- витяг з протоколу засідання методичного об'єднання викладачів (якщо предметне методичне об'єднання діє);

В описі досвіду має бути чітко визначена педагогічна проблема та сформульована тема досвіду. Назва повинна відображати суть досвіду, провідну ідею описуваної методичної системи, містити ключові слова із основних її положень.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідністю)

Якщо вжита специфічна термінологія, використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед передмовою.

Перелік треба друкувати двома колонками, у яких ліворуч за абеткою подають, наприклад, скорочення, праворуч – їх детальну розшифровку.

Якщо спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їхнє тлумачення наводять у тексті при першому згадуванні.

Передмова

Розкриває суть і стан досвіду відповідно до загальних критеріїв оцінки досвіду, його значущість. Далі подається загальна характеристика досвіду в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми. Шляхом аналізу стану проблеми обґрунтовують актуальність та доцільність досвіду для освітянської практики. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – суть досвіду.

Зв'язок опису досвіду з джерелами. Коротко викладають зв'язок досвіду з психологічними та педагогічними джерелами, з державними програмами та планами. Обов'язково зазначають роль автора роботи.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету досвіду і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета, тобто те, чого хоче досягти педагог, формулюється з урахуванням тематики. Вона характеризує основний задум (результат) роботи, який дає можливість виробляти соціально корисний продукт (технологію, методику тощо) з кращими показниками якості, ніж було раніше.

Завдання, з одного боку, розкривають суть теми досвіду, з іншого, знаходять своє тлумачення у висновках, що фіксують і узагальнюють результати їх виконання. Завдання охоплює вимогу (мету), умови (відоме) і шукане (невідоме), яке формулюється в запитанні. Між ними існують певні зв'язки залежності, за рахунок яких здійснюється пошук і визначення невідомих елементів через відомі. Завдань виділяють порівняно небагато, не більше 4-5.

Перше завдання зазвичай пов'язується з виявленням, уточненням, поглибленням, обґрунтуванням суті, природи об'єкта, що вивчається;

друге – з аналізом реального стану предмета дослідження, динаміки і внутрішніх суперечностей його розвитку;

третє – із способами його перетворення, дослідно-експериментальною перевіркою;

четверте – з виявленням шляхів і засобів підвищення ефективності, вдосконаленням досліджуваного явища, процесу;

п'яте – з прогнозом розвитку досліджуваного об'єкта або з опрацюванням практичних рекомендацій для різних категорій працівників освіти.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення; сукупність різних аспектів теорії і практики проблеми, що досліджується, саме те, що розглядається. Об'єктом дослідження може бути:

- процес формування ...;
- процес розвитку ...;
- процес естетичного виховання ...;
- процес навчальної діяльності ...;
- процес організації ... та ін.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта дослідження. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага автора досвіду, оскільки предмет дослідження визначає тему досвіду, яка визначається на титульному аркуші як її назва. Предмет дослідження є складовою об'єкта і вказує, які нові аспекти, функції, умови, принципи, форми і методи розглядає дане дослідження. Тому предмет дослідження може бути:

- система діагностики та корекції ...;
- педагогічні умови...;
- шляхи вдосконалення...;
- тенденції розвитку... та ін.

Методи дослідження. Подається перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети.

Новизна та прогресивність педагогічних ідей. Подається коротка анотація нових технологій, ідей, положень (рішень), запропонованих педагогом особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (наприклад: уперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Кожне нове положення слід чітко формулювати, відокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни.

До цього пункту не включають опис нових прикладних (практичних) результатів, отриманих у вигляді схем тощо.

Усі положення з урахуванням досягнутого рівня новизни є теоретичною основою (фундаментом) вирішеної в описі проблеми.

Результативність та дієвість досліджуваного явища показують у порівнянні з масовим або однаковим з ним при використанні меншого часу та зусиль; зазначають засоби, що сприяють сталості одержаних результатів.

Стабільність і повторювальність – це підтвердження ефективності досвіду за деякої зміни умов, а також відносної незмінюваності результатів протягом тривалого часу; наявність у досвіді тенденцій до саморозвитку; перевірка досвіду на практиці іншими педагогами.

Практичне значення одержаних результатів. В описі треба подати відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, відзначити практичну цінність одержаних результатів.

Основна частина

Здійснюється опис досвіду. Визначається суть досвіду, його прояв, зміст, методи, форми, прийоми і засоби навчання, діяльність педагога та здобувачів, конкретні умови виникнення й розвитку досвіду, особистість автора досвіду, тривалість у часі існування досвіду. Елементи педагогічного досвіду, що виділяються шляхом аналізу, підлягають оцінюванню з точки зору їх педагогічної ефективності.

Післямова

Вказується вид передового педагогічного досвіду: раціоналізаторський або новаторський. Даються поради щодо необхідності або неможливості поширення, впровадження, використання даного досвіду в залежності від результатів його узагальнення.

Список використаних джерел

Оформлюється згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок.

Додатки

Додатки оформлюють у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Матеріали цього розділу мають додаткове (довідкове чи ілюстративне) значення. Вони необхідні для більш повного висвітлення теми дослідження.

Змістом додатків може бути наочність, яку педагог розробив та використовує в педагогічній діяльності (графіки, схеми, малюнки, таблиці), дидактичний матеріал, тести, посібники, розробки занять, мультимедійні презентації тощо, публікації у фахових виданнях із теми узагальненого досвіду, копії статей, доповідей та виступів педагога на засіданнях методичних об'єднань, педагогічних нарадах, семінарах, конференціях тощо.

Додатки мають спільну з основним текстом наскрізну нумерацію сторінок. Кожен додаток повинен розташовуватися на новій сторінці і позначатися послідовно посередині рядка вище від його назви прописними літерами (А, Б, В, ...), за винятком літер Г, Є, І, Ї, И, О, Ч, Ї. Наприклад: «Додаток А» – цей надпис розміщують в правому верхньому куті. На наступному рядку симетрично до тексту малими літерами з першої великої друкують заголовок додатка.

Післямова

Передовий педагогічний досвід є результатом творчого підходу до розв'язання педагогічних завдань. Сутність творчого процесу полягає в реорганізації досвіду і формування на його основі нових комбінацій. Справжнім творцем є той, хто своїми діями досягає чогось нового, цінного, причому цінність може визначатися саме новизною.

Тому, щоб створити передовий педагогічний досвід, треба бути фахівцем високого рівня, мати широкий загальний кругозір, глибоку ерудицію, культуру, бути творчою людиною, постійно працювати над удосконаленням своєї майстерності, мати діалектичне мислення, яке допомагає глибоко аналізувати педагогічні явища.

Передовий педагогічний досвід характеризується актуальністю та перспективністю, новизною та прогресивністю, результативністю та дієвістю, стабільністю та повторюваністю, психолого-педагогічною відповідністю вимогам педагогіки сьогодення.

За змістом, значенням та характером передовий педагогічний досвід поділяють на раціоналізаторський (репродуктивний) та новаторський (творчий) досвід.

Вивчений та узагальнений досвід і досягнення науки мають стати надбанням педагогічної громадськості, тому пропаганда їх та робота по запровадженню в практику має важливе значення. Існують різні шляхи пропаганди передового досвіду. Найбільш популярні та актуальні такі як от: висвітлення в друкованих працях; ознайомлення педагогічних працівників з досягненнями науки та передовим досвідом на різних засіданнях; висвітлення через ЗМІ, соціальні мережі, вебсайти; проведення майстер-класів, тренінгів, воркшопів; важливе місце займає впровадження ППД в освітній процес.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні питання щодо оформлення науково-методичної літератури до видання URL: <https://biblhgra.jimdofree.com/оформлення-апарата-навчальної-літератури-для-вищої-школи/> (дата звернення : 02.12.2020).
2. Бабанский Ю. К. Повышение эффективности педагогических исследований. Москва, 1982. 192 с.
3. Бондарчук Г. П. Методичні рекомендації з виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду. Київ, 2010. 43 с.
4. Вивчення, узагальнення та запровадження в практику роботи передового (перспективного) педагогічного досвіду і досягнень науки : метод. рекомендації / І. П. Репко, Р. Б. Сердюкова ; Комунал. закл. «Харків. гуманітар.-пед. акад.» Харків. облради. Харків, 2010. 22 с. (Рукопис).
5. Водолажський В. П., Мороз В. Д. Директорам вищих навчальних закладів, головам обласних методичних об'єднань викладачів. Щодо порядку узагальнення педагогічного досвіду. Харків, 2011. 3 с. (Лист).
6. Демура Ю., Григор'єва Л., Самойленко О., Сорокіна Г. Вивчення, узагальнення та поширення ППД. *Управління освітою*. 2012. № 19 (295). С. 16-25.
7. Зайченко І. В. Педагогіка : навч. посібн. Київ : Освіта України, 2006. 528 с.
8. Типове положення про атестацію педагогічних працівників (зі змінами) : наказом МОН України від 06.10.2010 № 930. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10#Text> (дата звернення : 27.11.2020).
9. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посібн. Київ : Академвидав, 2007. 560 с.

Додатки

Додаток А

Орієнтовний план вивчення та узагальнення ППД

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри _____.
Протокол № __ від _____
Завідувач кафедри
_____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ

Розглянуто та затверджено
на засіданні науково-методичної
ради факультету _____.
Протокол № __ від _____
Голова науково-методичної ради
_____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ

ПЛАН

вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду викладача

_____ (назва дисципліни)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Тема досвіду _____

на 20__ – 20__ роки

№ з/п	Зміст роботи	Терміни	Відповідальний
Підготовчий етап			
1.	Створення творчої групи.	<i>вересень</i>	<i>Завідувач кафедри</i>
2.	Визначення теми й мети вивчення досвіду.	<i>вересень</i>	
3.	Вивчення наукової, навчальної, методичної, практичної та іншої актуальної літератури з теми досвіду.	<i>вересень - листопад</i>	
4.	Визначення змісту матеріалів педагогічного досвіду.	<i>листопад</i>	

Етап вивчення досвіду			
5.	Проведення індивідуальних консультацій з метою надання методичної допомоги.	<i>протягом року</i>	
6.	Відвідування навчальних занять та інших форм освітнього процесу.	<i>жовтень - березень</i>	
7.	Здійснення аналізу документації щодо забезпечення освітнього процесу.	<i>жовтень - березень</i>	
8.	Підготовка статей та тез доповідей для участі в конференціях, семінарах, зборах.	<i>протягом року</i>	
9.	Аналіз статей та тез доповідей з теми досвіду.	<i>протягом року</i>	
10.	Контрольні заміри досягнень здобувачів освіти.	<i>грудень - травень</i>	
11.	Проведення індивідуальної роботи з педагогом з метою систематизації та попереднього аналізу накопиченого матеріалу й подальшого коригування роботи.	<i>січень - травень</i>	
12.	Творчий звіт педагога на засіданні кафедри (циклової комісії).	<i>листопад - грудень</i>	
Узагальнюючий етап			
13.	Подальше спостереження та аналіз навчальних занять та інших форм освітнього процесу	<i>листопад - грудень</i>	
14.	Проведення індивідуальної роботи з педагогом з метою систематизації та остаточного аналізу накопиченого матеріалу.	<i>листопад</i>	
15.	Опис досвіду.	<i>жовтень - грудень</i>	

16.	Рецензування матеріалів досвіду.	<i>листопад - січень</i>	
17.	Обговорення узагальнених матеріалів на засіданні кафедри (циклової комісії).	<i>грудень - лютий</i>	
18.	Обговорення узагальнених матеріалів на засіданні Науково-методичної ради факультету.	<i>грудень - лютий</i>	
19.	Оформлення Матеріалів узагальненого педагогічного досвіду для затвердження.	<i>лютий - березень</i>	
20.	Обговорення узагальнених матеріалів на засіданні Науково-методичної ради Академії.	<i>січень - березень</i>	
21.	Представлення Матеріалів узагальненого педагогічного досвіду на розгляд атестаційної комісії.	<i>березень</i>	

Якщо педагогічний досвід планується вивчати менше ніж за 2 роки, то підготовчий етап варто розпочинати не пізніше квітня-травня у навчальному році, що передує року атестації.

ПАМ'ЯТКА

фахівцеві, який описує передовий педагогічний досвід

1. Чітко визначити назву, адресу і автора досвіду (у назві матеріалу дати основну характеристику досвіду, визначити галузь застосування, характер розв'язуваної проблеми: управлінська, методична, освітня).

2. Обґрунтувати актуальність досвіду, його практичну значущість для підвищення якості освітнього процесу в закладі освіти: якою мірою цей досвід сприяє розв'язанню завдань, що стоять на сучасному етапі; які типові недоліки в педагогічній діяльності допомагає побороти досвід.

3. Подати теоретичну базу досвіду сучасні теоретичні ідеї, положення, які служать обґрунтуванням наукової достовірності досвіду.

4. Описати технологію досвіду (систему конкретних педагогічних і організаційних дій, зміст, форми, прийоми, методи виховання і навчання):

а) постановку цілей і завдань педагогічної діяльності (проведення занять, системи навчальної роботи, виховного заходу, виховної роботи в цілому тощо);

б) ефективність навчальної, виховної роботи педагога, співвіднести її з результатами; з'ясувати правильність поставлених завдань, вибраних форм, методів, прийомів;

в) зміст навчальної і виховної роботи (характер фактів, прикладів, що сприяють глибокому засвоєнню здобувачами тих чи інших світоглядних та наукових ідей). Відповідність змісту поставленим цілям і завданням. Досвід, який вартий наслідування, полягає і в знаходженні нових форм, методів, доборі матеріалу (фактів, аргументів), який дозволяє найбільш переконливо донести до учнів певну ідею, положення;

г) форми і методи навчально-виховної роботи, їх оптимальний вибір і відповідність поставленим цілям і завданням, технологію їхнього застосування, способи діяльності вчителів і учнів. Передовий досвід навчально-виховного процесу являє собою вдалий вибір відомих форм і методів (або вироблення нових), що дозволяє найоптимальнішим шляхом досягнути мети. Важливо описати процедуру, послідовність способів педагогічної діяльності;

д) організацію освітнього процесу, способи включення здобувачів у навчальну, суспільно-корисну, трудову діяльність. Відповідність організації поставленим цілям і завданням;

ж) показати зв'язок одержаних результатів із поставленими цілями, завданнями, способами діяльності педагогів і здобувачів та довести, що результати освітнього процесу в освітньому закладі, в педагога чи групи педагогів залежать від досвіду, який пропагується. Наводяться певні порівняльні дані вихованості, якості знань учнів тощо.

5. Розкрити провідну педагогічну ідею, що впливає з досвіду і передбачає варіативність форм її застосування, виділити головне, найсуттєвіше в діяльності автора досвіду.

6. Схарактеризувати результативність умов і можливостей застосування описаного досвіду та відтворюваності у практиці роботи іншими педагогами. У результаті узагальнення досвіду показати, чим відрізняються описані педагогічні ідеї від результатів інших у тих же умовах.

7. Дати оцінку оптимальності часу, витраченого на досягнення результатів.

8. До узагальненого матеріалу сформулювати висновки і рекомендації, проілюструвати додатками.

**Положення про Всеукраїнський конкурс
«Педагогічний ОСКАР–2021»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ
НАУК УКРАЇНИ**

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«НАУКОВО-
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС
«ПЕДАГОГІЧНИЙ ОСКАР–2021»**

Київ-2020

ПОЛОЖЕННЯ про Всеукраїнський конкурс «Педагогічний ОСКАР–2021»

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок організації та проведення, завдання, вимоги до конкурсних робіт, визначення та нагородження переможців, фінансування Всеукраїнського конкурсу «Педагогічний ОСКАР–2021» (далі – Конкурс).

1.2. Конкурс проводиться з метою вивчення та поширення інноваційних педагогічних практик, створення необхідних умов для творчого розвитку педагогічних колективів закладів фахової передвищої освіти, підвищення ефективності організації й управління освітнім процесом та забезпечення якості підготовки фахівців, сприяння зростанню професійної майстерності педагогічних працівників,

1.3. Конкурс проводить Державна наукова установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» (далі – Центр) за наукового супроводу Національної академії педагогічних наук (далі – Академія).

2. Завдання Конкурсу

2.1. Реалізація державної політики у сфері фахової передвищої освіти в Україні.

2.2. Створення інноваційного освітнього середовища, сприяння професійному зростанню педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти.

2.3. Стимулювання педагогічних працівників до інноваційної професійної діяльності.

2.4. Створення інформаційного банку науково-педагогічних ідей, інноваційних методик і педагогічних технологій організації освітнього процесу, що сприяє вдосконаленню діяльності освітянської спільноти прогресивних педагогів.

2.5. Вивчення, узагальнення й поширення перспективного (інноваційного) педагогічного досвіду.

2.6. Організаційно-педагогічний супровід професійного розвитку педагогічних працівників.

2.7. Залучення студентської молоді та педагогічних працівників до творчої діяльності, збереження та примноження традицій народної педагогіки, національної культури та самобутнього мистецтва України, регіону, закладу освіти.

3. Організація Конкурсу

3.1. Контроль за організацією, проведенням Конкурсу та дотриманням вимог цього Положення здійснює Організаційний комітет.

3.2. Організаційний комітет забезпечує ведення документації з організації Конкурсу, дотримання порядку подання матеріалів на Конкурс, своєчасне заповнення бланків відомостей експертного оцінювання, протоколів засідань комісії, збереження творчих робіт; систематизацію, узагальнення матеріалів за попередньо визначеними номінаціями.

3.3. Організаційно-методичний супровід Конкурсу здійснюють працівники лабораторії педагогічних інновацій Центру, зокрема: консультування учасників, прийом, систематизацію і експертне оцінювання конкурсних робіт за номінаціями, підготовку і поширення інформаційних матеріалів Конкурсу.

3.4. Конкурс проводиться на добровільних засадах щороку в два тури:

- відбірковий – організовується в закладі фахової передвищої освіти упродовж жовтня–листопада;
- фінальний – відбувається в Центрі за такими етапами: грудень – реєстрація конкурсних робіт; січень–березень – оцінювання; квітень – нагородження переможців.

3.5. У Конкурсі мають право брати участь педагогічні працівники закладу фахової передвищої освіти (далі – учасники). Учасниками конкурсу можуть бути один автор чи група авторів.

3.6. Конкурсні роботи оцінюються за такими номінаціями:

1. Інновації науково-методичного забезпечення освітньої діяльності та управління закладу фахової передвищої освіти.

- інноваційна модель управління закладом фахової передвищої освіти;

- стратегія інноваційного розвитку закладу фахової передвищої освіти в умовах малого і середнього бізнесу;
- інноваційна програма діяльності закладу фахової передвищої освіти на засадах соціального партнерства;
- інноваційна діяльність закладу фахової передвищої освіти у забезпеченні якісної підготовки конкурентоспроможного фахівця;
- інновації у дистанційному навчанні;
- інновації у реалізації моделей відкритої освіти;
- інновації в організації виховного процесу в закладі фахової передвищої освіти;
- інноваційне освітнє середовище закладу фахової передвищої освіти;
- інноваційний проєкт в організації електронної системи документообігу та онлайн комунікації закладу фахової передвищої освіти.

У номінації визначають переможцями заклади фахової передвищої освіти або їх структурні підрозділи.

2. Інновації у створенні й упровадженні сучасних методик, форм, прийомів викладання, навчально-методичного забезпечення, національного й професійного виховання студентської молоді в умовах викликів сьогодення.

- сучасні освітні технології (е-навчання, дистанційне, змішане (гібридне), мобільне навчання, проблемне, різнорівневе навчання, тощо)
- ігрові технології (гейміфікація) навчання (кейс-метод, веб-квести, подієва освіта, метод проєктів, бриколаж тощо)
- освітній веб-сайт викладача (дисципліни)
- сучасний навчально-методичний посібник
- електронний навчально-методичний посібник
- сучасний електронний навчально-методичний комплекс (робочі зошити, опорні конспекти, контроль знань, навчальні практикуми, віртуальні лабораторії та тренажери, інтерактивні засоби навчання (відео-лекції, навчальні відеофільми, бук-трейлери, ютуб-канали тощо) та контролю

знань, позааудиторна (гурткова), виховна робота, методичні рекомендації тощо)

У номінації визначають переможцями педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти.

4. Вимоги до конкурсних робіт

4.1. На Конкурс подаються самостійно підготовлені творчі роботи, написані державною мовою, з урахуванням критеріїв їх оцінювання.

4.2. До участі в Конкурсі допускаються творчі роботи, в яких представлено педагогічний досвід не більше, ніж за три останні роки, й конкретизовано педагогічні здобутки.

4.3. Конкурсні роботи оформляються відповідно до таких вимог:

- текст друкується шрифтом Times New Roman, міжрядковий інтервал 1, кегль 14, аркуш формату А4, поля: ліве - 30 мм, праве - 10 мм, верхнє і нижнє - по 20 мм;

- конкурсна робота має титульну сторінку (повна назва закладу фахової передвищої освіти, творчої роботи, її вид, назва номінації та рік виконання, на її звороті вказуються прізвище, ім'я, по батькові авторів і рецензентів та анотацію й такі структурні складові: план (зміст) із зазначенням номерів сторінок, із яких розпочинається виклад тексту відповідних розділів і підрозділів; вступ, у якому обґрунтовано актуальність, інноваційність роботи, її практичне значення; основна частина (розділи, підрозділи тощо); додатки (інформаційно-довідкові матеріали тощо); висновки, що містять узагальнення, рекомендації; перелік використаних літературних і документальних джерел.

Усі означені структурні складові оформляються з нової сторінки і мають відповідні заголовки.

4.4. Загальний обсяг конкурсної роботи не обмежується.

4.5. Ілюстраційні матеріали нумеруються арабськими цифрами і позначаються підписом «Рис.». У тексті конкурсної роботи детально характеризується зміст ілюстрацій, таблиць, графіків тощо.

4.6. Конкурсні роботи, представлення яких передбачає

використання веб-ресурсів (сайти, електронні ресурси, ютуб-канали тощо), презентують під час фінального туру (з оформленням титульної та зворотної сторінок та пояснювальної записки, в якій обґрунтовано актуальність та інноваційність роботи, методичні рекомендації щодо її практичного застосування).

4.7. Творчі роботи художньо-естетичного напряму систематизують за розділами експозицій Музею українського костюма та української писанки Центру: український костюм, українські писанки, весільне вбрання та весільні рушники, обереги, самобутнє мистецтво молоді сьогодення, що виготовлені та створені студентами на заняттях гуртків художньої творчості (красзнавство, народознавство, українські звичаї та обряди, писанкарство, живопис, скульптура, мозаїка, аплікація, вишивка, плетіння, інкрустація, карбування, музичні та художні твори тощо) під керівництвом педагогічних працівників, мають бути охайно оформлені та мати естетичний вигляд. Обов'язковим є наявність етикетки на зворотному боці із зазначенням назви закладу освіти, роботи, прізвища, ім'я, по батькові авторів, року виготовлення та стислого опису технології, особливості виконання тощо. Творчі роботи, призначені для розміщення на стіні, повинні мати рамку, заховані петлі чи гаки.

5. Проведення Конкурсу

5.1. Для відбору конкурсних робіт у закладі фахової передвищої освіти (відбірковий тур) організуються виставки, методичні фестивалі, тижні та декади циклових (предметних) комісій, аукціони педагогічних ідей, фокус-групи, майстер-класи, тренінги, дидактичні майстерні, методичні студії тощо.

5.2. Переможці відбіркового туру беруть участь у фіналі Конкурсу. Творчі роботи, рекомендовані до участі у фінальному турі Конкурсу, розміщуються на веб-сайті закладу освіти та/ або в електронному портфоліо педагогічного працівника (у разі його наявності).

5.3. Обов'язковим супроводжуючим документом творчих робіт для участі в фінальному турі є витяг з протоколу

конкурсної комісії відбіркового туру, затверджений педагогічною радою закладу фахової передвищої освіти.

5.4. Конкурсні роботи надсилаються на e-mail: pedinnovation.nmc@gmail.com або в друкованому вигляді з електронним носієм (диск, флешка) на адресу Центру (Київська обл., Бородянський р-н, смт. Немішаєве, вул. Технікумівська, 4, з доставкою).

5.5. Конкурсні роботи переможців Конкурсу впродовж наступного навчального року експонуються у лабораторії педагогічних інновацій на тематичній виставці Центру, у Музеї українського костюма та української писанки, за письмовою згодою авторів, розміщуються на сайті Центру. Інші роботи після завершення Конкурсу (травень–червень) повертаються авторам.

5.6. Витрати, пов'язані з поверненням творчих робіт, здійснюються за рахунок закладів фахової передвищої освіти.

6. Конкурсна комісія

6.1. Для проведення Конкурсу створюється комісія.

6.2. До складу конкурсної комісії входять представники Міністерства освіти і науки України, Академії, Центру, Національної спілки журналістів України (за згодою), а також керівники закладів фахової передвищої освіти, викладачі-методисти, які мають досвід педагогічної діяльності (за згодою).

Конкурсна комісія: здійснює оцінювання конкурсних робіт; забезпечує об'єктивність конкурсного оцінювання; визначає переможців.

7. Підбиття підсумків і нагородження переможців

7.1. Під час фінального туру Конкурсу в грудні–березні члени конкурсної комісії здійснюється оцінювання творчих робіт за визначеними критеріями.

7.2. За результатами оцінювання з-поміж робіт, які отримали максимальну кількість балів (30 балів) з кожної номінації, визначаються переможці – номінанти на головну нагороду – статуетку «Педагогічний ОСКАР-2021» та на призіві I, II, III місця. Переможці нагороджуються дипломами. За рішенням комісії визначення переможців Конкурсу за однією

номінацією може відбуватися відповідно до дисциплін та спеціальностей. Всі учасники Конкурсу отримують сертифікати.

7.3. Конкурсні роботи, оцінені у 30 балів, що не стали переможцями, вносяться до Анотованого каталогу кращих конкурсних робіт, 26–29 балів – до Каталогу конкурсних робіт, а 25 балів і менше – до Каталогу обміну досвідом, що розміщуються на сайті Центру.

7.4. Згідно з Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21 серпня 2019 р. №800 п.25, участь у Конкурсі педагогічна рада закладу фахової передвищої освіти може розглядати як підвищення кваліфікації у інформальній освіті (самоосвіті). Учасники Конкурсу можуть замість документа про підвищення кваліфікації надати звіт або творчу роботу, особисто розроблений електронний освітній ресурс, що виконані та оприлюднені на веб-сайті закладу освіти та/ або в електронному портфоліо педагогічного працівника (у разі наявності). Форму звіту визначає заклад фахової передвищої освіти. Згідно з п. 29 цієї Постанови Кабінету Міністрів України, результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання, можуть бути визнані педагогічною радою як підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

7.5. Інноваційний досвід роботи педагогічних працівників конкурсна комісія рекомендує до друку в журналі «Фахова передвища освіта» та інших педагогічних виданнях.

8. Фінансування

Фінансові витрати на нагородження переможців здійснюються за рахунок коштів засновників Конкурсу в межах відповідних асигнувань, а також інших коштів, не заборонених законодавством.

**Зразок оформлення конспекту заняття
(тренінгу, майстеркласу)**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра _____

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

(підпис)

Ім'я ПРИЗВИЩЕ

«__» _____ 20__ року

ЛЕКЦІЯ (ЗАНЯТТЯ)

ТЕМА _____

Кількість годин 2

Для викладачів
Школи викладача-початківця

Обговорено та ухвалено
на засіданні творчої групи
«__» _____ 20__ року

Харків
20__

Тема. Зазначається тема проведення заняття.

Мета. Визначити теоретичні основи ...
розвивати...;
виховувати... .

Обладнання. Зазначити необхідне обладнання.

План заняття

1. Теоретичні основи... .
2. Значення вивчення... .
3. Демонстрація
4. Підсумок.

Рекомендована література

- 1.
- 2.
- 3.

(Далі виклад матеріалу).

Програма проведення заняття у Школі вчителя-початківця

Програма проведення занять оформлюється в довільній творчій формі, зазвичай – це брошура.

На титульній сторінці зазначається назва навчального закладу, вид заняття та його назва, для кого проведено (Школа вчителя-початківця), дата, час та місце проведення.

ДЛЯ НОТАТОК

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Тренінг
«Що таке булінг? Профілактика булінгу в освітньому середовищі»
для викладачів
Школи вчителя-початківця

anti-bullying

17 грудня 2020 р.
м. Харків
(платформа ZOOM) 14:50

На розвороті зазначається інформація про автора, мета заходу та його план. Можливе розміщення іншої важливої, цікавої інформації, що стосується заняття.

<p>ТРЕНІНГ ПРОВОДИТЬ: Марина Надточій – практичний психолог Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.</p> <p>МЕТА ТРЕНІНГУ:</p> <ul style="list-style-type: none">❖ ознайомити аспірантів з поняттям, формами та структурою булінгу;❖ розвинути вміння пошуку шляхів виходу зі складної ситуації;❖ формувати навички відповідальної та безпечної поведінки. <p>ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!</p> 	<p>ПРОГРАМА ТРЕНІНГУ</p> <p>Відкриття тренінгу</p> <p>Вітальне слово Аліни Тупиці, керівника навчально-методичного відділу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради</p> <p><i>Теоретична та практична частини тренінгу.</i></p> <p>Питання для обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Ознайомлення з поняттям булінгу.✓ Компоненти булінгу.✓ Види булінгу.✓ Кібербулінг.✓ Типи поведінки характерні для кібербулінгу (флеймінг, харасмент, обмовлення, самозванство, ошуканство, відчуження, кіберперслідування, хепіслепінг).✓ Аналіз психологічних ситуацій.✓ Поради як уникнути булінгу.	 <p>ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТРЕНІНГУ</p> <p>Заключне слово Марії Андреевої, кандидата педагогічних наук, доцента, завідувача аспірантури Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.</p>
--	--	---

Зразки актів про впровадження

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

61166, м. Харків, пр. Науки, 9-А, тел. (057) 702-03-04, факс: (057) 702-07-17

E-mail: post@hneu.edu.ua, http://www.hneu.edu.ua

№ 19/86-45-48 від 11.02.2019

На № _____ від _____

АКТ ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ

Мною, заступником керівника (проректором з науково-педагогічної роботи) Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця Лукашевим Сергієм Валерійовичем складено акт про те, що досвід Яценко Валентини Володимирівни на тему «Теоретико-методологічні засади економічної освіти у підготовці студентів у педагогічних закладах ЗВО» пройшов апробацію та впроваджений в освітній процес студентів усіх спеціальностей закладу.

На думку професорсько-викладацького складу навчального закладу, завдання дослідження, поставленні Яценко В.В., знайшли в досвіді своє послідовне й вичерпне вирішення, структура роботи є чіткою і лаконічною.

Матеріали досвіду Яценко В.В. можуть бути використані викладачами вищих навчальних закладів у процесі підготовки майбутніх фахівців.

Заступник керівника
 (проректор з науково-педагогічної роботи)
 Харківського національного
 економічного університету
 імені Семена Кузнеця

С.В. Лукашев

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

вул. Проскурівського підпілля, 139, м. Хмельницький, 29013,
тел./факс: (0382) 72-09-23, 65-63-52, тел.: 79-53-55, 79-59-45
E-mail: kgpa@ukr.net Кош СДРПОУ 02138872

_08.02.2019 р. № 57 На № _____ від _____ р.

АКТ ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ

Ми, що нижче підписалися, Слюзко В.І. – проректор з гуманітарної освіти, виховання та міжнародних зв'язків, Островий В.М. – завідувач кафедри суспільних дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії склали дійсний акт про те, що досвід Яценко Валентини Володимирівни на тему «Теоретико-методологічні засади економічної освіти у підготовці студентів у педагогічних закладах вищої освіти» пройшов апробацію та впроваджений в освітній процес студентів усіх спеціальностей закладу.

На думку професорсько-викладацького складу навчального закладу, завдання дослідження, поставленні Яценко В.В., знайшли в досвіді своє послідовне й вичерпне вирішення, структура роботи є чіткою і лаконічною.

Матеріали досвіду Яценко В.В. можуть бути використані викладачами вищих навчальних закладів у процесі підготовки майбутніх фахівців.

Проректор з гуманітарної освіти,
виховання та міжнародних зв'язків

В.І. Слюзко

Завідувач кафедри суспільних дисциплін

В.М. Островий

Зразок титульної сторінки

Навчальне видання

Прізвище Ім'я По-батькові

ТЕМА ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

Матеріали узагальненого педагогічного досвіду

Зразок зворотної сторони титульної сторінки**УДК 378.016:811.161.2]:808.5:05.336.2(076)****Д 30****Автор:**

Демченко Н. Д. – завідувач кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, доцент.

Рецензенти:

Крехно Т. І. – кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Вінтоняк О. В. – кандидат філологічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач української мови Комунального вищого навчального закладу «Коломийський педагогічний коледж» Івано-Франківської обласної ради.

Д 30 Демченко Н. Д. Формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти на заняттях української мови / Н. Д. Демченко. – Харків, 2020. 130 с.

Матеріали узагальненого педагогічного досвіду викладача української мови Демченко Н. Д. висвітлюють шляхи формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти на заняттях української мови. У роботі конкретизується зміст дефініцій «компетентність», «комунікативна компетентність», розглядаються питання культури мовлення сучасної молоді, аналізуються причини низького рівня мовленнєвої культури студентів, розкривається зміст поняття «мовленнєва культура» як показник комунікативної компетентності, визначаються способи формування зазначеної компетентності.

УДК 378.016:811.161.2]:808.5:05.336.2(076)

Затверджено на засіданні науково-методичної ради Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (протокол № 4 від 11 березня 2020 р.).

©ХГПА, 2020

©Демченко Н. Д.

Зразок кінцевої титульної сторінки

Навчальне видання

ПРИЗВИЩЕ Ім'я Побатькові

ТЕМА ДОСВІДУ

Матеріали узагальненого педагогічного досвіду

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ПЕРСОНАЛІЯ АВТОРА ДОСВІДУ	4
ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЛОК	5
План вивчення та узагальнення ППД.....	5
Інформаційна картка досвіду.....	8
Представлення досвіду.....	9
Рецензії.....	11
Акти про впровадження досвіду.....	13
Витяги з протоколів.....	16
ПЕРЕДМОВА	20
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	23
1.1 Назва підрозділу.....	23
1.2 Назва підрозділу.....	35
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	48
2.1 Назва підрозділу.....	48
2.2 Назва підрозділу.....	69
ПІСЛЯМОВА	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82
ДОДАТКИ	84

Зразок оформлення персоналії автора

ПЕРСОНАЛІЯ АВТОРА

1. Прізвище, ім'я, по батькові.
2. Число, місяць, рік народження.
3. Повна назва вищого начального закладу, який закінчив, рік закінчення.
4. Стаж педагогічної роботи (вказати початок педагогічної діяльності).
5. Основні етапи педагогічної діяльності.
6. Місце роботи, посада, яку займає.
7. Результати попередньої атестації.
8. Педагогічні відзнаки та визнання.
9. Підвищення кваліфікації з теми досвіду.
10. Наявність друкованих робіт з теми досвіду (зазначити назву, вид видання, рік).

Зразок оформлення інформаційної картки досвіду

ІНФОРМАЦІЙНА КАРТКА ДОСВІДУ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: Харківський коледж
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія» Харківської обласної ради.

АВТОР:

ТЕМА ДОСВІДУ:

АНОТАЦІЯ ДОСВІДУ:

ФОРМА УЗАГАЛЬНЕННЯ: опис досвіду, практично-методичні
додатки.

КИМ ВИВЧАВСЯ: творчою групою викладачів:

- кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін
(Г. І. Фінін, завідувач кафедри історії та суспільно-
економічних дисциплін; В. М. Широколава, викладач
кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін,
спеціаліст вищої категорії);
- обласного методичного об'єднання викладачів економічних
дисциплін – С. В. Шаульська, голова обласного
методичного об'єднання викладачів економічних
дисциплін ЗВО І-ІІ рівня акредитації Харківської області;
Т. В. Бадулїна, методист базового коледжу).

АКТИ ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ:

- Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія (В. І. Слюзко,
проректор з гуманітарної освіти, виховання та міжнародних
зв'язків; В. М. Островий, завідувач кафедри суспільних
дисциплін);
- Приватний заклад освіти «СІНКГЛОБАЛ» (А. Б. Кочарян,
директор).

МІСЦЕ ЗНАХОДЖЕННЯ ДОСВІДУ: Навчально-методичний
відділ Комунального закладу «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія» Харківської обласної ради
(м. Харків, пров. Руставелі, 7, 61001).

Зразок оформлення представлення досвіду

ПРЕДСТАВЛЕННЯ ДОСВІДУ

У процесі професійної діяльності Прізвище Ім'я По-батькові виявила себе як висококваліфікований фахівець, який характеризується знанням свого предмета, новітніх технологій і методів навчання, баченням перспективи подальшого розвитку власного і студентів, застосуванням різних методів самоконтролю й самопізнання, прагненням до самовдосконалення.

Викладач володіє інноваційними освітніми методиками та технологіями... .

Прізвище І. П. розроблено та впроваджено в освітній процес закладу вищої освіти науково-методичний інструментарій: створено цикл лекцій з

Викладач підготував __ методичних праць, зокрема

Здобувачі освіти під керівництвом Прізвище І. П. є постійними учасниками конференцій, зокрема: (назва, рік).

Педагог постійно готує здобувачів освіти до участі в олімпіадах та конкурсах. Знакові перемоги студентів під керівництвом викладача у конкурсах: (назва, досягнення, рік).

Прізвище І. П. демонструє високі показники рівня успішності здобувачів. У своїй діяльності використовує різноманітні форми роботи... .

Набутий досвід роботи було висвітлено в низці публікацій:

1.
2.

Досвід викладача було представлено на засіданні

Педагог творчо підходить до вирішення різних педагогічних питань. Саме це і зацікавило колег у досвіді Прізвище І. П. викликало бажання його вивчення й узагальнення.

Вимоги до рецензії на опис передового педагогічного досвіду

1. Рецензія складається фахівцем (науковцем, викладачем, методистом), який працює в освітянській галузі. Мета – дати об'єктивну оцінку опису досвіду, аналіз її переваг та недоліків, рекомендації щодо використання в освітньому процесі.

2. Автор рецензії може використовувати вільну форму викладу, спираючись на загальні критерії оцінки досвіду, а саме:

- актуальність;
- творчу новизну;
- наукову обґрунтованість;
- високу результативність і оптимальність;
- стабільність;
- перспективність і відтворюваність;
- унікальність і маневреність.

3. Рецензія передбачає наявність таких складових:

Вступ, у якому вказується автор (авторський колектив), назва досвіду, тип освітнього закладу, в якому він працює, ким узагальнений і представлений матеріал.

Основна частина, яка містить аналіз досвіду за вказаними вище критеріями.

Заклучна частина передбачає аргументований висновок, зроблений на основі аналізу опису досвіду і відповідно до мети його розгляду, наприклад:

- рекомендувати для поширення в освітньому процесі;
- рекомендувати на доопрацювання поданих матеріалів з огляду на їх невідповідність установленим вимогам: відсутні;...

- відхилити поданий матеріал як такий, що не містить новизни і не може здійснити вплив на розвиток педагогічної практики.